

Sygn. akt XVII AmE 96/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSR (del.) Magdalena Kurc-Mazurkiewicz

Protokolant: Andrzej Tracz

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa Wspólnoty Mieszkaniowej (...) w W.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Regulacji (...) z dnia 15 marca 2011 r.

o zawarcie umowy o przyłączenie do sieci ciepłowniczej

oddala odwołanie.

Sygn. akt XVII AmE 96/11

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 marca 2011 r. numer (...), wydaną na podstawie art. 8 ust. 1 w związku z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne oraz w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, po rozpatrzeniu wniosku Zarządu Wspólnoty Mieszkaniowej (...) w W. (zwanego „wnioskodawcą”) w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do wysokoparametrowej sieci ciepłowniczej instalacji służącej do przygotowania ciepłej wody użytkowej w nieruchomości położonej w W. przy ul. (...) przez (...) S.A. w W. (dalej: (...) S.A.) - Prezes URE stwierdził, że na (...) S.A. nie ciąży obowiązek zawarcia z wnioskodawcą umowy o przyłączenie do wysokoparametrowej sieci ciepłowniczej instalacji służącej do przygotowania ciepłej wody użytkowej w nieruchomości wnioskodawcy (k. 4 - 18).

Od powyższego rozstrzygnięcia, powód Wspólnota Mieszkaniowa (...) w W. (dalej: WM (...)) wniósł odwołanie zaskarżając decyzję Prezesa URE w całości. W pierwszej kolejności powód zarzucił, iż wniosek został rozpatrzony niezgodnie z jego zakresem i przedmiotem, wobec czego nie można uznać, że decyzja została wydana prawidłowo. Zdaniem powoda decyzja Prezesa URE została wydana z naruszeniem art. 107 § 1 k.p.a., gdyż nie zawiera uzasadnienia prawnego, na podstawie którego oparto odrzucenie wniosku. Powód podkreślił, że wbrew temu co wynika z decyzji występuje nie o dodatkowy przydział mocy energii niskoparametrowej, ale o zmianę czynnika niskoparametrowego na wysokoparametrowy co oznacza, że jest to dwa zupełnie inne towary. W dalszej kolejności powód zarzucił, że Prezes URE nie przedstawił bezstronnych i bezspornych dowodów, na podstawie których można stwierdzić, że koszty przyjęte do analiz wykonywanych przez (...) były prawidłowe, a co za tym idzie prawidłowy był wynik analizy ekonomicznej na podstawie, której udowodniony zostałby brak warunków ekonomicznych przyłączenia nieruchomości do sieci wysokoparametrowej na potrzeby zasilania instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody centralnej. Powód podkreślił, że nie jest zgodne z prawdą uzasadnienie zamieszczone na stronie 29 decyzji jakoby

Wspólnota wnioskowała o przeprowadzenie analizy w oparciu o wykonanie kosztorysu 1 mb sieci ciepłowniczej bez uwzględnienia innych kosztów inwestycji. Zdaniem powoda Wspólnota negocjowała ten element kosztów. Ponadto w ocenie powoda, ani w trakcie postępowania administracyjnego, ani też w zaskarżonej decyzji Prezes URE nie odniósł się do wniosku Wspólnoty o określenie wysokości kosztów przy jakich inwestycja byłaby uzasadniona ekonomicznie dla (...), a tym samym jaka wysokość partycypacji ze strony Wspólnoty byłaby wymagana dla realizacji inwestycji (k. 19 - 23).

W związku z powyższymi zarzutami, powód wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości.

W odpowiedzi na odwołanie, Prezes URE podtrzymał stanowisko zaprezentowane w zaskarżonej decyzji i wniósł o oddalenie odwołania (k. 50 - 52).

Pismem z dnia 5 września 2011 r. powód podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie (k. 57 i verte).

Na rozprawie w dniu 19 września 2013 r. poprzedzającej ogłoszenie wyroku stawili się prawidłowo zawiadomieni pełnomocnicy stron, którzy zajęli stanowiska jak dotychczas w pismach procesowych (k. 76 - 77).

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, ustalił następujący stan faktyczny:

Powód - Wspólnota Mieszkaniowa (...) zwróciła się do (...) S.A. z wnioskiem o zawarcie umowy przyłączenia do wysokoparametrowej sieci ciepłowniczej instalacji służącej do przygotowania ciepłej wody użytkowej w nieruchomości położonej w W. przy ul. (...). (...) S.A. odmówił przyłączenia, wskazując, że obowiązek, o którym mowa w art. 7 ust. 9 ustawy Prawo energetyczne nie występuje, bowiem z wniosku wynika, że dotyczy on zmiany sposobu przyłączenia, a nie przyłączenia.

W dniu 3 czerwca 2008 r. WM (...) zwróciła się do Prezesa URE z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu dotyczącego odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do wysokoparametrowej sieci ciepłowniczej instalacji służącej do przygotowania ciepłej wody użytkowej w nieruchomości położonej w W. przy ul. (...).

Prezes URE pismem z dnia 30 czerwca 2008 r. numer (...) zawiadomił strony o wszczęciu postępowania w sprawie rozstrzygnięcia ww. sporu oraz wezwał je do zajęcia szczegółowego stanowiska w sprawie.

WM (...) przedstawiła swoje stanowisko w sprawie w pismach z: 8 sierpnia 2008 r., 6 października 2008 r., 15 grudnia 2008 r., 9 stycznia 2009 r., 23 lutego 2009 r., 1 kwietnia 2009 r., 20 kwietnia 2009 r., 6 lipca 2009 r., 22 września 2009 r., 6 listopada 2009 r., 19 listopada 2009 r., 10 grudnia 2009 r., 24 lutego 2010 r., 26 kwietnia 2010 r., 14 czerwca 2010 r., 29 września 2010 r. oraz z 3 stycznia 2011 r.

(...) S.A. przedstawił swoje stanowisko w sprawie w piśmie z dnia 23 września 2009 r., w którym (...) S.A. przedstawił analizę techniczno- ekonomiczną dwóch wariantów przyłączenia:

1. przyjmując wykonawstwo przyłącza i moduł przyłączeniowy przez Wspólnotę (z przekazaniem na majątek (...) S.A.) oraz wykonawstwo modułu ciepłej wody przez (...) S.A. Otrzymany wynik analizy to „minus” -11,21% lub +2,12% zależnie od miejsca włączenia.

2. przyjmując wykonawstwo przyłącza przez (...) S.A. z pozostawieniem węzła ciepłej wody na majątku Odbiorcy. Otrzymany wynik analizy to „minus” -11,27% lub +2,09% zależnie od miejsca włączenia.

(...) S.A. wskazał, że w obu przypadkach nie zostały ujęte w analizie koszty likwidacji przyłącza wykonanego wyłącznie dla potrzeb węzła ciepłej wody oraz strat z tym związanych, w przypadku realizacji projektu likwidacji węzłów grupowych. (...) S.A. przedstawił również schematy przebiegu sieci ciepłowniczej dla ww. wariantów. Swoje stanowisko (...) S.A. przedstawił również w pismach z: 11 listopada 2008 r., 12 lutego 2009 r., 6 marca 2009 r., 23

marca 2009 r., 5 czerwca 2009 r., 10 grudnia 2009 r., 1 lutego 2010 r., 26 kwietnia 2010 r., 23 lipca 2010 r. oraz w piśmie z 20 listopada 2011 r.

Pismem z dnia 7 lutego 2011 r. numer (...) Prezes URE zawiadomił strony o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie, pouczając o możliwości zapoznania się z materiałem dowodowym.

Pismem z dnia 2 marca 2011 r. Prezes URE zawiadomił strony o przedłużeniu postępowania administracyjnego do dnia 14 marca 2011 r. z uwagi na stopień skomplikowania sprawy oraz ilość spraw toczących się w Oddziale Centralnym URE.

W dniu 15 marca 2011 r. wydana została decyzja w sprawie, w której stwierdzono, że na (...) S.A. nie ciąży obowiązek zawarcia z wnioskodawcą umowy o przyłączenie do wysokoparametrowej sieci ciepłowniczej instalacji służącej do przygotowania ciepłej wody użytkowej w nieruchomości wnioskodawcy.

Bezsporne jest, że między WM (...), a (...) S.A. nie doszło do porozumienia w kwestii przyłączenia do wysokoparametrowej sieci ciepłowniczej instalacji służącej do przygotowania ciepłej wody użytkowej w nieruchomości przy ul. (...) w W..

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji znajdującej się w aktach sprawy oraz aktach administracyjnych organu regulacyjnego. Strony nie kwestionowały autentyczności tych dokumentów, ani ich treści, zaś Sąd również nie miał wątpliwości, co do ich wartości dowodowej, stąd były one przydatne dla ustalenia stanu faktycznego.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Odwołanie zasługuje na oddalenie w całości.

Na wstępie wskazać należy, że pozwany (...) S.A. jest przedsiębiorstwem energetycznym w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci z podmiotami ubiegającymi się o przyłączenie do sieci, na zasadzie równoprawnego traktowania, jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczania tych paliw lub energii, a żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci i odbioru. Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne odmówi zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, jest obowiązane niezwłocznie pisemnie powiadomić o odmowie jej zawarcia Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki i zainteresowany podmiot, podając przyczyny odmowy.

Nałożony na przedsiębiorcę obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie nie ma charakteru bezwzględny. Z treści art. 7 ust. 1 i 3 wynika, że obowiązek ten istnieje wówczas, gdy zostaną spełnione łącznie warunki określone w tych przepisach. Należą do nich:

- 1) istnienie warunków technicznych i ekonomicznych przyłączenia do sieci i dostarczania paliw lub energii,
- 2) spełnienie przez podmiot żądający zawarcia umowy warunków przyłączenia do sieci i odbioru,
- 3) dysponowanie tytułem prawnym do korzystania z nieruchomości, obiektu lub lokalu, co których paliwa gazowe lub energia mają być dostarczone.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ww. ustawy w sprawach spornych, dotyczących m.in. odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, orzeka Prezes URE, na wniosek strony.

W ocenie Sądu zaskarżona decyzja jest prawidłowa i znajduje oparcie w przepisach prawa, zaś zgłoszone przez powoda w odwołaniu zarzuty nie mogą skutkować jej uchyleniem.

W pierwszej kolejności odnosząc się do zarzutu powoda, jakoby decyzja Prezesa URE została wydana z naruszeniem art. 107 § 1 k.p.a., gdyż nie zawiera uzasadnienia prawnego, na podstawie którego oparto odrzucenie wniosku - podkreślenia wymaga, że zgodnie ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie zawartym w wyroku z dnia 7 października 2009 r. (Sygn. akt VI ACa 339/09), które tutejszy Sąd w pełni podziela - „ewentualne uchybienia popełnione w postępowaniu przez tym Urzędem nie mogą być przedmiotem postępowania sądowego, gdyż sąd antymonopolowy zobowiązany jest do wszechstronnego zbadania wszystkich okoliczności sprawy (art. 3 § 2 k.p.c.), przy uwzględnieniu zasad rozkładu ciężaru dowodu i obowiązków stron w postępowaniu dowodowym (art. 232 k.p.c.).” Oznacza to, że postępowanie w sprawie z odwołania od decyzji Prezesa URE nie jest postępowaniem odwoławczym w stosunku do postępowania administracyjnego, a Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie ma możliwości kontrolowania przebiegu tego postępowania.

Powyższe rozważenia należy odnieść również do zgłoszonego przez powoda zarzutu, iż wniosek został rozpatrzony niezgodnie z jego zakresem i przedmiotem, gdy wbrew temu co wynika z decyzji - powód wystąpił nie o dodatkowy przydział mocy energii niskoparametrowej, ale o zmianę czynnika niskoparametrowego na wysokoparametrowy co oznacza, że są to dwa zupełnie inne towary. Podkreślenia wymaga jedynie, że zarzut ten jest na gruncie niniejszej sprawy nieistotny, albowiem w momencie, w którym podmiot zainteresowany przyłączeniem do sieci występuje do Prezesa URE z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu poprzez wydanie decyzji zgodnie z art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego, Prezes URE jest zobowiązany ustalić najpierw, czy na przedsiębiorstwie energetycznym spoczywa obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ww. ustawy. Wskazać należy, że Prezes URE prowadził stosowne postępowanie pod kątem możliwości naruszenia przez (...) S.A. zawartego w art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego publicznoprawnego obowiązku zawarcia umowy o przyłączenie, zaś przepis ten nie wskazuje, czy obowiązek taki aktualizuje się poprzez przyłączenie do sieci podmiotu dotychczas nie przyłączonego do sieci, bądź też podmiotu rozważającego zmianę sposobu dostarczania energii i wnoszącego o przyłączenie. Nie ma więc racji (...) S.A., że obowiązek o którym mowa w art. 7 ust. 1 ww. ustawy dotyczy tylko zawarcia nowej umowy, nie zaś dokonanego w ramach istniejącego już stosunku prawnego zmiany sposobu przyłączenia.

Do rozważenia pozostało jedynie, czy w rzeczywistości istniały „warunki ekonomiczne” przyłączenia do sieci, albowiem ani (...) S.A., ani WM (...) nie kwestionowali istnienia „warunków technicznych” przyłączenia i okoliczność ta nie pozostawała pomiędzy nimi sporna. W ocenie powoda Prezes URE nie uwzględnił zgłoszonego przez niego wniosku o określenie wysokości kosztów jakie byłyby ekonomicznie uzasadnione przez (...) S.A.

W tym miejscu wskazać należy, że zarówno pojęcie warunków technicznych, jak i pojęcie warunków ekonomicznych nie zostały przez ustawodawcę zdefiniowane. Zgodnie z art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego określenie tych warunków należy do przedsiębiorcy energetycznego w momencie złożenia przez podmiot ubiegający się o przyłączenie wniosku o określenie warunków przyłączenia. W wyroku z dnia 18 września 2002 r. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wskazał, że przedsiębiorstwo energetyczne powinno badać z należytą starannością, przyjętą dla stosunków profesjonalnych, istnienie warunków ekonomicznych i technicznych przyłączenia do sieci. Przy czym owa należyta staranność to przede wszystkim określenie kosztów inwestycji i obliczenie okresu zwrotu przy założeniu ekonomii skali związanej z perspektywą przyłączenia się innych użytkowników budowanej sieci. Dalej Sąd wskazał, że z aksjologicznego punktu widzenia stan braku warunków ekonomicznych może wystąpić jedynie w przypadkach wyjątkowych, a więc wówczas, gdy obiekt odbiorcy położony jest w znacznej odległości od sieci lub w miejscu szczególnie niedostępnym (por. wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 18 września 2002 r., sygn. XVII AmE 100/01, niepubl.). Warunki techniczne i ekonomiczne są więc niezależne od woli stron ewentualnej umowy oraz ich działań. Jeżeli nie ma warunków technicznych i ekonomicznych, nie ma obowiązku zawarcia umowy o przyłączenie do sieci. Odmowa zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, gdy warunki te nie są spełnione nie upoważnia również Prezesa URE do wydania decyzji zastępującej umowę o przyłączenie do sieci, chyba że w postępowaniu przez Prezesem Urzędu zostanie wykazane, że warunki techniczne i ekonomiczne istniały. Operator

może odmówić przyłączenia, jeśli zdoła wykazać, że nie jest w stanie ponieść ciężaru ekonomicznego inwestycji przyłączeniowej. „Ciężar dowodu, że w danym przypadku nie istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczania tych paliw lub energii spoczywa na przedsiębiorstwie energetycznym” – wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 15 czerwca 2009 r. (sygn. akt XVII AmE 114/08).

W ocenie Sądu sporządzona przez (...) S.A. analiza techniczno- ekonomiczna dwóch wariantów przyłączenia jest właściwa i odpowiada wnioskowi WM (...). Analiza zakłada dwa warianty przyłączenia:

1. przyjmując wykonawstwo przyłącza i moduł przyłączeniowy przez Wspólnotę (z przekazaniem na majątek (...) S.A.) oraz wykonawstwo modułu ciepłej wody przez (...) S.A. Otrzymany wynik analizy to „minus” -11,21% lub +2,12% zależnie od miejsca włączenia.

2. przyjmując wykonawstwo przyłącza przez (...) S.A. z pozostawieniem węzła ciepłej wody na majątku Odbiorcy. Otrzymany wynik analizy to „minus” -11,27% lub +2,09% zależnie od miejsca włączenia.

W obu przypadkach nie zostały ujęte w analizie koszty likwidacji przyłącza wykonanego wyłącznie dla potrzeb węzła ciepłej wody oraz strat z tym związanych, w przypadku realizacji projektu likwidacji węzłów grupowych. Analiza ta odpowiada wymogom stawianym przez przepisy prawa. Kolejne analizy przedstawiane w toku postępowania przed Prezesem URE dotyczące opłacalności wykonania przyłączenia w budynku przy ul. (...), indywidualnego węzła ciepłej wody użytkowej z pozostawieniem zasilania ww. budynku w ciepło dla potrzeb centralnego ogrzewania z węzła grupowego - również potwierdziły, że brak jest warunków ekonomicznych do takiego przyłączenia.

WM (...) nie zaproponowała w niniejszym postępowaniu dowodu, który potwierdzałby jej stanowisko w zakresie warunków ekonomicznych. Stwierdzenie, że nie udało się powodowi znaleźć rzeczoznawcy, który wyceniłby tego rodzaju koszty przyłączenia, nie zwalniało wspólnoty z obowiązku dowodzenia w tym zakresie (art. 6 k.c. oraz art. 232 k.p.c.).

Wskazać należy, że samo ustalenie braku warunków ekonomicznych przyłączenia nie wyklucza zawarcia umowy o przyłączenie. Możliwość taką daje podmiotowi ubiegającemu się o przyłączenie art. 7 ust. 9 Prawa energetycznego, zgodnie z którym w przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne odmówi przyłączenia do sieci z powodu braku warunków ekonomicznych, o których mowa w ust. 1, za przyłączenie do sieci przedsiębiorstwo to może ustalić opłatę w wysokości uzgodnionej z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie do sieci w umowie o przyłączenie do sieci.

Oznacza to, że zgłoszony przez WM (...) zarzut, iż Prezes URE nie uwzględnił wniosku o określenie wysokości kosztów jakie byłyby ekonomicznie uzasadnione dla (...) nie zasługuje na uwzględnienie. WM (...) miała możliwość porozumienia się ze (...) i ustalenia opłaty za przyłączenie do sieci pomimo braku warunków ekonomicznych.

Mając powyższe na względzie, Sąd na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

SSR (del.) Magdalena Kurc-Mazurkiewicz